

Jádrem práce je vzájemná komparace přístupů, které se týkají vnitřní povahy a motivů tří konkrétních forem cestování - poutnictví, tuláctví a turistiky. Ty jsou představeny chronologicky, s důrazem na vzájemnou komparaci, zdroje, vývoj a návaznost jednotlivých přístupů. Za vůbec základní motiv těchto tří způsobů vydávání se mimo domov autorka považuje lidskou potřebu změny, touhu po poznání a únik z každodennosti, které jsou představeny podrobněji. V neposlední řadě je zmíněno také pojetí, které na vydávání se mimo domov nahlíží jako na druh přechodového rituálu, kdy se člověk mimo své trvalé bydliště stává bytostí, která je na pomezí, odpoutaná od své minulosti a do své budoucnosti již vejde změněna díky nabytým novým zážitkům a zkušenostem - člověk, který se vrací, není nikdy stejný.

Poutnictví, romantické tuláctví i turistika jsou představeny jako aktivity, které svým způsobem často jako jediné umožňovaly či umožňují opuštění běžného života – míra a způsob, jak dále práce ukazuje, jsou pak dány a podmíněny kulturně i historicky a podléhají další transformaci.

Nejstarší a nejdůležitější je poutnictví, které je výchozím bodem pro další dva zmíněné způsoby. Postupně poskytlo platformu jak pro romantické toulání, tak i pro racionální turistiku. Zavedlo první suvenýry, výstavbu atrakcí i potřebného zázemí a stalo se masovou záležitostí, takže se přistupovalo i k jeho usměrňování a omezování. Pro širší pohled je v práci přiblíženo období rozkvětu poutí, dobové zvyklosti a přípravy spojené s poutní cestou.

Ze sakrálně zaměřeného poutnictví se postupem času vyvinuly kavalírské cesty aristokratů, které nebyly ničím omezovány a stále více upřednostňovaly profánní poznávání. Díky tomu se tak staly základem pozdější turistiky, která již plně byla cestováním pro zábavu. S poutnictvím pak měla turistika společný přístup k tvorbě a nabídce atrakcí, suvenýrů či zázemí. Další odnoží, která se liší jak od profánní turistiky, tak i od náboženského poutnictví, je zmíněno romantické tuláctví, které vystupuje zřetelněji na povrch právě v období romantismu. Váže se k přírodě a individuálnímu putování krajinou. Hlavním cílem tuláka pak je vnitřní reflexe a jeho interakce s prostředím a vnějšími podmínkami.

Ke každému z přístupů se vztahují konkrétní příklady prostřednictvím osobností, které přispěly k etablování přístupu či o něm podaly svědectví.